

Samenvatting

De gemeente sluit een overeenkomst met Rijkswaterstaat over de vervanging van de monumentale brug bij Itteren over het Julianakanaal tussen de Klipperweg en Op de Bos. Ook voert de gemeente een onderzoek uit naar het eventuele behoud en hergebruik van de monumentale brug op een andere plek binnen de gemeente Maastricht. De brug is gebouwd in de jaren dertig, maar werd en wordt door de economische ontwikkelingen in de regio intensief gebruikt door zwaar vrachtverkeer en auto- en fietsverkeer. De brug heeft de afgelopen jaren daardoor veel meer (zwaar) verkeer moeten verdragen dan tijdens de bouw werd voorzien en is aan vervanging toe. Omdat de brug monumentale waarde heeft, wordt op verzoek van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed samen met Rijkswaterstaat onderzocht of de brug te hergebruiken is binnen de gemeente Maastricht.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met voorliggende uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente Maastricht en Rijkswaterstaat om een nieuwe brug te realiseren over het Julianakanaal.
2. Akkoord te gaan met het opstellen van een haalbaarheidsstudie om te bezien of de monumentale brug hergebruikt kan worden binnen de gemeente Maastricht.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 23 juni 2020:

Conform.

1. Aanleiding

De brug Itteren is gebouwd tussen 1931 - 1934 en is dus méér dan 85 jaar oud. Door onder andere de economische ontwikkelingen in de regio werd/wordt de brug intensief gebruikt door zwaar vrachtverkeer en auto- en fietsverkeer. De brug heeft de afgelopen jaren daardoor veel meer (zwaar) verkeer moeten verdragen dan tijdens de bouw destijds voorzien had kunnen worden. De brug is aan vervanging toe en is onderdeel van het programma Vervanging en Renovatie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Dit programma zet in op het verjongen en vernieuwen van oude bruggen en tunnels in ons land. Bij de vervanging van de brug in Itteren zijn verschillende overheidsinstanties betrokken. De Gemeente Maastricht als wegbeheerder en als belangenbehartiger van de inwoners van Itteren/Borgharen, de Provincie Limburg voor het economische belang van het bedrijfsleven en het fietsbeleid en ten slotte Rijkswaterstaat als brugbeheerder.

Afgelopen jaar hebben partijen een aantal alternatieven onderzocht. Uit deze studies is gebleken dat het aanleggen van een nieuwe brug op langere termijn goedkoper en technisch beter uitvoerbaar is dan het renoveren van de bestaande brug. De nieuwe brug wordt breder en komt hoger te liggen dan de huidige brug zodat in de toekomst de vier-laags containervaart op het Julianakanaal de brug kan passeren. Dit is bij de huidige brug technisch niet realiseerbaar.

Aangezien de huidige brug een monument is, is er in een vroeg stadium ook overleg gepleegd met de Rijksdienst van Cultureel Erfgoed. Zij pleiten voor het behoud van de huidige monumentale brug. Een van de onderzochte scenario's was of het technisch en financieel haalbaar is om de monumentale brug op de huidige plaats voor alleen fietsverkeer te laten liggen en daarnaast een nieuwe brug te realiseren voor alleen gemotoriseerd verkeer. Uit een haalbaarheidsstudie is gebleken dat het behoud van de monumentale brug financieel niet haalbaar bleek, de initiële investeringskosten en jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten lagen zó hoog dat vervanging een beter alternatief bleek te zijn.

Bovenstaand is bestuurlijk vastgelegd in een verslag en de bijbehorende beslisnota van 13 februari 2019 (bijlage 1). Naar aanleiding hiervan heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat eind vorig jaar goedkeuring gegeven aan het realisatiebesluit, wat concreet betekent dat zij voor de investering van de nieuwe brug zorg dragen en hiermee Rijkswaterstaat opdracht hebben gegeven om de nieuwe brug voor te bereiden en uiteindelijk te realiseren. Hiervoor heeft Rijkswaterstaat het uitvoeringsdocument opgesteld.

Om zowel aan de eis van de RCE als aan de welstands- en monumentencommissie te voldoen, is in het uitvoeringsdocument een passage opgenomen om gezamenlijk te kijken naar de haalbaarheid

van het hergebruik van de monumentale brug binnen de gemeente Maastricht. Deze haalbaarheidsstudie wordt opgepakt door RWS in samenspraak met de gemeente Maastricht. Deze studie zal zich richten op de technische en financiële haalbaarheid. De uitkomsten van deze haalbaarheidsstudie zullen worden voorgelegd aan het bestuur en de RCE.

2. Context

De brug is voor de gemeente Maastricht een belangrijke en goede ontsluiting van de kern Itteren naar het stadscentrum. Ook behoort het fietspad over de brug tot het hoofdfietsnetwerk van de Provincie Limburg en is het een belangrijke fietsroute voor kinderen uit Itteren die naar Bunde en Maastricht naar school gaan.

3. Gewenste situatie

Een nieuwe brug over het Julianakanaal in Itteren zorgt voor een veiligere en snellere overstek voor vrachtverkeer, automobilisten en fietsers.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Geen effect op duurzaamheid en/of gezondheid.

5. Effect op de openbare ruimte

De realisatie van de nieuwe brug, naast de huidige brug heeft effect op de openbare ruimte. De weg dient verlegd te worden om daarna weer aangesloten te worden op de huidige verbindingen.

De gemeente Maastricht zal nauw betrokken worden bij het voorlopig ontwerp van de brug, de toeleidende infrastructuur en de gewijzigde inrichting van de omgeving. Alle ontwerpen en plannen worden voorlegt aan het Integraal Overleg Openbare Ruimte (IOOR), die actief meekijken en -denken.

Het onderhoud van het wegdek van de brug zal, net zoals bij de huidige brug, bij de gemeente Maastricht komen te liggen. Deze ongewijzigde situatie betekent dat er geen areaal uitbreiding voor het onderhoud van het wegverkeer plaatsvindt.

6. Personeel en organisatie

De gemeente heeft een adviserende rol in het goedkeuren van de omgevingsvergunning en de ruimtelijke onderbouwing, een en ander op basis van de te ontvangen stukken van Rijkswaterstaat die alles zullen voorbereiden en indienen.

Daarnaast zal de gemeente nauw betrokken zijn bij het opstellen van het voor ontwerp (VO) en het definitieve ontwerp (DO) van de brug. Deze stukken dienen beoordeeld te worden door het IBOOR

(integraal beleidsoverleg openbare ruimte) . Pas na goedkeuring van het IBOOR kan er gestart worden met de werkzaamheden en de bouw van de brug. RWS zal voor aanvang van de werkzaamheden samen met de gemeente een nul situatie opname uitvoeren. Na afronding van de werkzaamheden zal er wederom een eind opname plaatsvinden alvorens de gemeente het eigendom overneemt als wegbeheerder. Het definitieve ontwerp is het uitgangspunt voor deze eind opname. Onze inschatting is dat de apparaatskosten voor de gemeente nihil zullen zijn.

7. Informatiemanagement en automatisering

Geen effect informatiemanagement en automatisering.

8. Financiën

Voor de bouw van de nieuwe brug (inclusief vergunningen etc.) en de eventuele sloop van de huidige brug zijn er geen kosten voor Maastricht.

De totale kosten van € 12,9 miljoen (exclusief sloop huidige brug) worden geheel gedragen door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Tevens is in dit budget rekening gehouden met een haalbaarheidsstudie naar hergebruik van de monumentale oude brug. Mocht uit deze studie blijken dat hergebruik inderdaad mogelijk is, dan zal Maastricht beoordelen of een eventuele bijdrage aan dit behoud-plan zal worden gedaan.

9. Aanbestedingen

De brug zal worden aanbesteed door Rijkswaterstaat waarin de gemeente Maastricht zal meekijken en adviseren. Het VO en DO worden voorgelegd aan het IOOR. Bij de haalbaarheidsstudie van het eventuele hergebruik van de oude, monumentale brug zal de gemeente Maastricht nauw betrokken worden bij het formuleren van de uitgangspunten.

10. Participatie tot heden

Bij dit proces worden de bewoners van Itteren en Borgharen nadrukkelijk betrokken via de klankbordgroep Itteren en Borgharen. Er vindt vier keer per jaar overleg plaats en eenieder wordt zo op de hoogte gehouden van het proces en de voortgang. Verder is de gemeente het aanspreekpunt voor alle vragen vanuit Itteren en Borgharen en zal dit ook in het toekomstig proces blijven doen.

11. Voorstel

1. Akkoord te gaan met voorliggende uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente Maastricht en Rijkswaterstaat om een nieuwe brug te realiseren over het Julianakanaal.

2. Akkoord te gaan met het opstellen van een haalbaarheidsstudie om te bezien om de monumentale brug hergebruikt kan worden binnen de gemeente Maastricht.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Met dit besluit starten het Rijk, RWS en gemeente Maastricht de planstudiefase voor de realisatie van de nieuwe brug.

Alle inspanning is erop gericht om in 2020/2021 de vereiste procedures te hebben doorlopen. Het streven is dat de nieuwe brug in 2024 gereed is voor gebruik.